

Puhtaus

Liite nro 2
Khall 19.6.2023 § 211

Liite nro 7
Valt 28.6.2023 § 36

Taivalkoski

Ainutlaatuista tulevaisuusvoimaa

Strategia 2023-2030

Tee tulevaisuutesi Taivalkoskella

Mielenrauha

Kestävyys

Turvallisuus

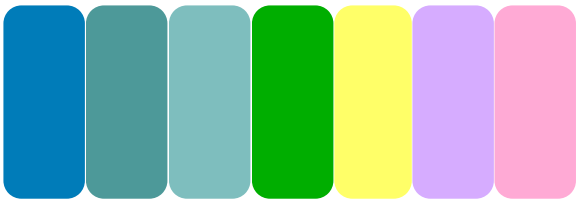
Taivalkoski

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

Taivalkosken kunnan strategia 2023-2030

Sisällys

Ainutlaatuista tulevaisuusvoimaa toimintaympäristön muutoksissa	03
Strategian lähtökohdat & viitekehys	04
Kuntastrategian valmistelu	05
Visio & arvot	06
Tulevaisuuden tekemisen teemat vuoteen 2030	07
Elinvoimaa	08
Elämänvoimaa	09
Luonnonvoimaa	10
Painopisteet ja tavoitteet 2023-2027	11
Toimeenpano, seuranta ja arviointi	12
Omistajapolitiikka - Edunvalvonnasta eduntekemiseen	13

Tee tulevaisuutesi Taivalkoskella

Kuvat:

VisitTaivalkoski.fi
Naturpolis Oy

Taivalkoski

Taivalkoski

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSISSA

Suomalainen yhteiskunta on muutoksessa. Väestön liikkeisiin liittyvät trendit ovat palanneet koronan jälkeiseen uraan, ja Suomi kaupungistuu. Toisaalta koronan kiihdyttämä työn murros on vakiinnuttanut etätönnä, joten erityisesti työikäinen väestö asuu, elää ja tekee työtä tänä päivänä usealla eri paikkakunnalla. Monipaikkaisuus on muutosten myötä lisääntynyt teknologian tuessa muutosta.

Ukrainan sota on lisännyt maahanmuuttoa ja siten yhteiskunnan monimuotoistumista. Pitkän ajan kehitystrendinä Suomi kohtaa väestön ikääntymisestä sekä syntyvyyden matalasta tasosta johtuvat haasteet. Väestökehityksen suuntaa on vaikea muuttaa ainakaan lyhyellä aikajänteellä, mutta muutokseen on löydettävissä luovia ratkaisuja.

Suomi kohtaa myös globaalit haasteet, joista ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjuminen vaativat pikaisia ja perinpohjaisia toimenpiteitä. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran mukaan lähitulevaisuuden tärkeimmät toimenpiteet paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti kohdistuvat yhteiskunnan ja ympäristön ekologiseen jälleenrakentamiseen. Kehitystä ja kasvua on saatava aikaan, mutta niiden on noudatettava kestävä talouden periaatteita.

Taivalkoski sijaitsee lähes keskellä Suomea pohjoisen ja etelän keskipisteessä. Tämä strateginen sijainti tarjoaa kunnalle mahdollisuuden hyötyä megatrendeistä ja erityisesti ekologisesti jälleenrakentamisesta. Tästä on jo saatu esimakua, kun luonnonvarojen käyttävä vihreän siirtymän teollisuus ja energiatalous ovat kohdistaneet suurinvestointeja pohjoisen Suomen maa- ja merialueille. Pohjois-Suomessa on ainoa toimiva maayhteys maailmalle ja tulevaisuuden näkökulmasta katsottuna Taivalkoski ei siten ole sivussa kehityksen valtaväylystä, vaan sillä voi olla merkittävä rooli ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävien investointien toteutuksessa, näin myös huoltovarmuuden näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmän uudistus synnytti kuntarajat ylittävät hyvinvointialueet ja veivät kunnat uuteen tilanteeseen myös taloudellisesti. Samalla kuntien ytimeen nousi entistä vahvemmin elinvoima, joka tarkoittaa etenkin kunnan veto-, pito- ja lumovoiman kehittämistä. Tämä laaja-alainen tehtävä vaatii kunnalta selkeitä strategisia linjauksia. Kunnalla on kaikki avaimet käsissään rakentaa onnellinen kasvuympäristö ja tarjota parhaat eväät elämään koulutus-, kasvatus- ja sivistyspalveluilla, hoitaa ja ylläpitää elävää ja houkuttelevaa kulttuuri- ja matkailutoimintaa sekä rakentaa kannattava ja vetovoimainen toimintaympäristö yrityksille. Näistä elementeistä rakentuu elävä ja elinvoimainen kunta, jossa lapsilla, nuorilla, työikäisillä ja vanhuksilla on hyvä asua ja elää. Se myös houkuttelee uusia asukkaita pysyvästi tai osana monipaikkaista arkea.

Ainutlaatuiset ratkaisut ovat valtuuston käsissä.

Taivalkoskella on rohkeutta ottaa uusi suunta sekä voimaa ja kykyä tehdä tulevaisuutta yhdessä.

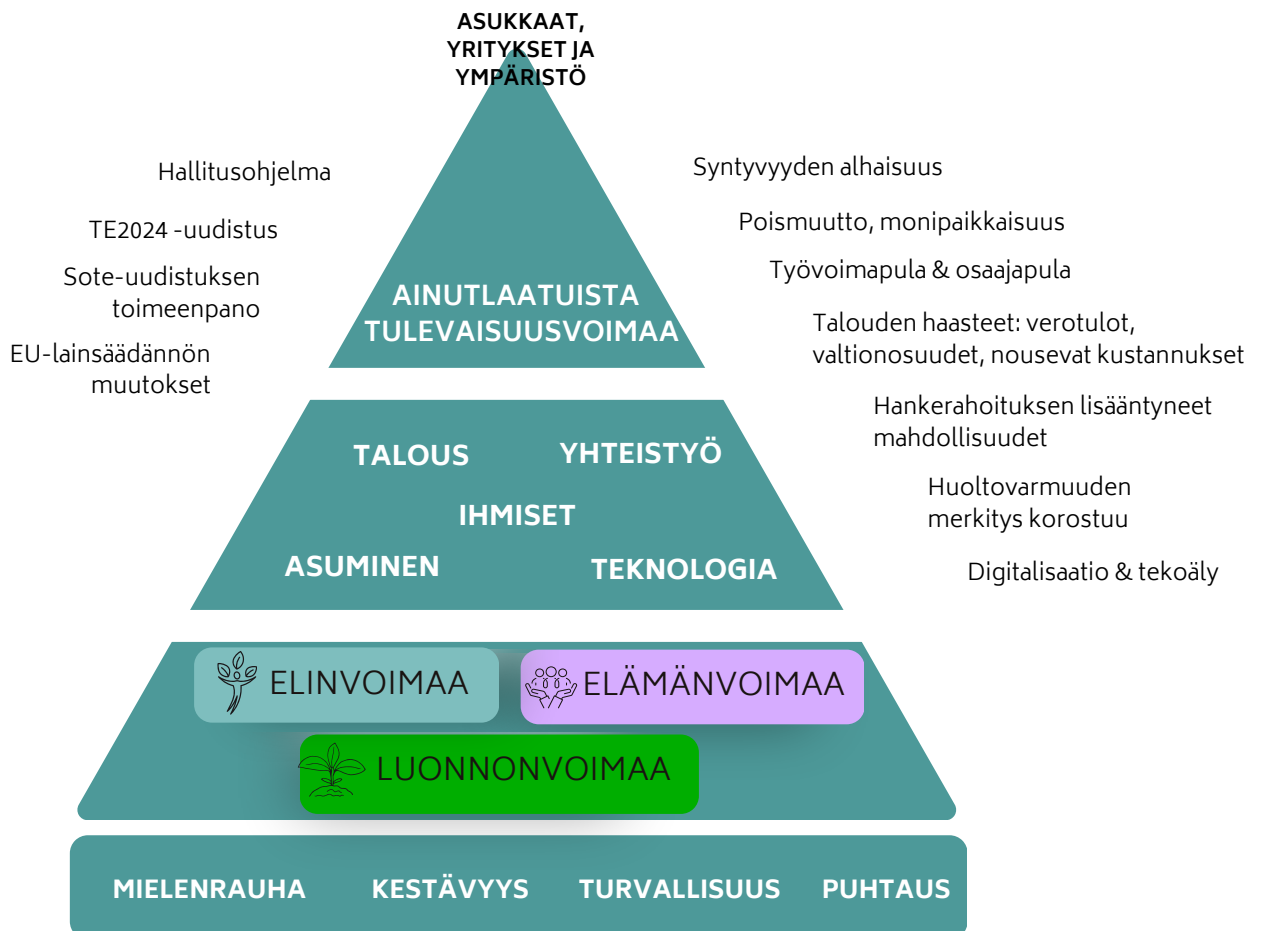
Taivalkoski

STRATEGIAN LÄHTÖKOHDAT & VIITEKEHYS

Kuntalain 37 §:n mukaisesti jokaisella kunnalla on oltava strategia, joka toimii johtamisen välineenä sekä määrittää kunnan toiminnan, kehittämisen ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Taivalkosken edellinen strategia kattoi vuodet 2018–2021.

Taivalkosken strategia 2023-2030 rakentuu vision, arvojen ja teemojen varaan, jotka piirtävät Taivalkosken tulevaisuudenkuvan. Teemat toimivat perustana tulevaisuuden tekemiselle, ne ulottuvat kuntayhteisön, kumppanuuksien ja verkostojen läpi, ja kertovat mitä Taivalkoskella haluamme rakentaa, ja mitkä asiat kannattelevat tulevaisuuden tekemistä tässä ja nyt sekä pitkällä aikavälillä.

Teemojen pohjalta on määritelty viisi ilmiöpohjaista painopistettä. Painopisteet määrittelevät tavoitteemme, niillä haetaan muutosvoimaa toimintaympäristön muutoksissa. Kuntalain mukaan strategiset painopisteet konkretisoituvat kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa.

Taivalkoski

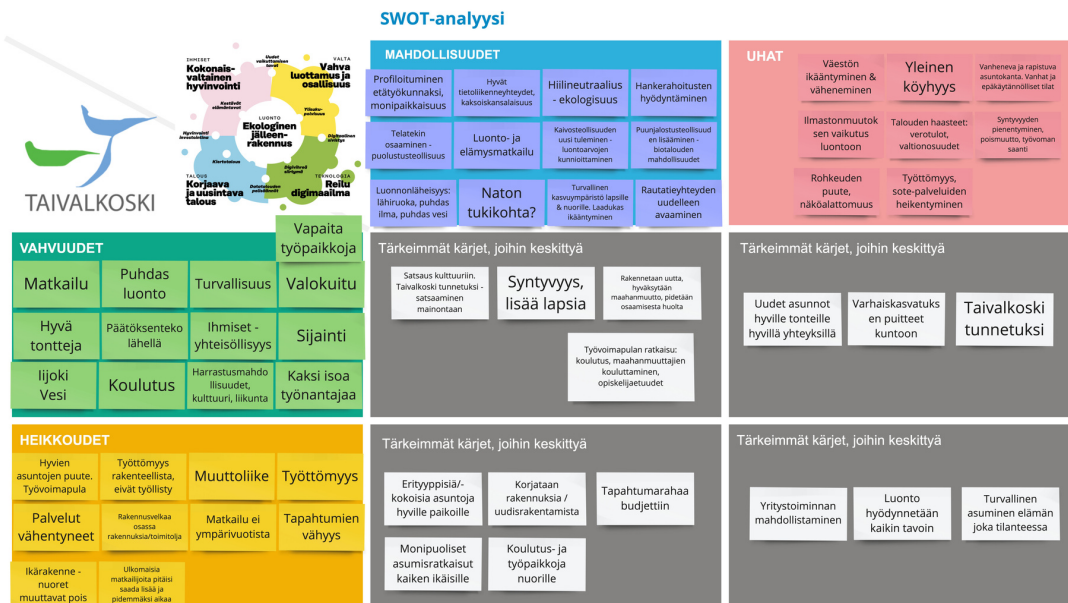
KUNTASTRATEGIAN VALMISTELU

Taivalkosken kuntastrategian valmistelu toteutettiin keväällä 2023 historiallisissa toimintaympäristön muutoksissa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen, inflaation kasvu, kiihtyvä työvoimapula sekä Ukrainan sota loivat taustan strategiatyölle ja vaikuttivat laajasti yhteiskuntaan.

Valtuusto otti rohkeasti haasteet vastaan strategian valmisteluprosessin aikana, tunnistaen tarpeen muutokselle ja positiivisen tulevaisuuden tekemiselle.

Strategian muodostamiseen osallistui laajasti eri toimijoita: asukkaita, yrityksiä, henkilöstöä ja yhteisöjä. Näiden keskustelujen tuloksena syntyi eteenpäin katsova strategia. Tämä strategia rohkaisee etenemään ja rakentaa ainutlaatuisia muutosvoimaa kohti yhteistä tavoitetta.

- Laajennettu johtoryhmä 23.3.2023
- Valtuuston strategian iltakoulu 23.3.2023
- Kuntalaiskeskustelu tavoitteista 23.3.2023
- Laajennettu johtoryhmä 24.3.2023
- Nuorisovaltuuston strategiakeskustelu 17.4.2023
- Henkilöstöfoorumi 25.4.2023
- Yritysten, yhteisöjen ja kuntalaisten strategiakeskustelu 25.4.2023
- Laajennettu johtoryhmä 3.5.2023
- Henkilöstötilaisuus 3.5.2023
- Laajennettu johtoryhmä 15.5.2023
- Valtuuston strategiatyön iltakoulu 15.5.2023
- Laajennettu johtoryhmä 1.6.2023
- Kunnanhallitus 19.6.2023
- Valtuusto 28.6.2023

Valtuutettujen näkemys Taivalkosken vahvuuksista, mahdollisuuksista, heikkouksista ja uhkista sekä mahdollisista kärjistä, joihin keskittyä (SWOT 23.3.2023.)

Taivalkoski

VISIO & ARVOT

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

Taivalkoskella on vahvaa tahtoa, yhteisöllisyyttä ja voimaa tehdä tulevaisuutta. Sen vahvuudet perustuvat ainutlaatuisen luontoon, uusiutuviin luonnonvaroihin, pitkiin perinteisiin, yrittäjyyteen sekä Taivalkosken sijaintiin Suomen maantieteellisessä keskipisteessä.

Taivalkoskella on tilaa ajatuksille, innovaatioille ja luovuudelle. Täällä on puhtaus, kestävyys, turvallisuus ja mielenrauha, mutta myös metsät, porot ja kalarikkaat vedet. Taivalkoski on ekologisen jälleenrakentamisen ja vihreän siirtymän ydinaluetta.

Arvot kertovat, mitkä asiat ovat meille merkityksellisiä. Ne ovat perustana päätöksenteollemme, valinnoillemme ja johtamisellemme. Niitä vaalimme, ja ne ohjaavat toimintaamme.

PUHTAUS

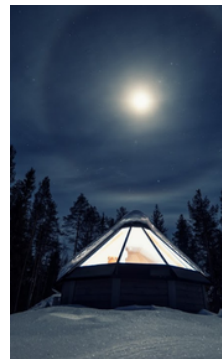
Meillä on puhtain vesi. Valkoisin lumi. Kirkkaat jäät ja kalaisat vedet. Luistavat ladut ja kutsuvat metsät. Puhdasta ilmaa hengittää kesät talvet.

TURVALLISUUS

Taivalkoski on taatusti turvallinen paikka asua, elää ja kasvaa. Turvallisuudentunne on olennainen osa Taivalkosken identiteettiä ja yhteisön hyvinvointia.

MIELENRAUHA

Kiireettömyydestä, häiriöttömyydestä ja hiljaisuudesta syntyy mielenrauhaa. Se antaa tilaa luovuudelle ja mielekkäälle tekemiselle

KESTÄVYYS

Taivalkoskella yhdistyy menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus. Taivalkosken työkultuurilla ja yrittäjyydellä on syvät ja tunnetut juuret Kalle Päätalon maisemissa. Sitkeys ja resilienssi ovat alueen kehityksen voimavaroja, joilla tehdään kestävää tulevaisuutta.

Taivalkoski

TULEVAISUUDEN TEKEMISEN TEEMAT VUOTEEN 2030

ELINVOIMAA

Se syntyy työstä ja tekemisestä. Monimuotoisesta yrittäjyydestä, palveluista ja uusista innovaatioista. Merkityksellisestä työstä ja osaavista tekijöistä. Sinun hyvinvoinnin mahdollistamiseksi.

ELÄMÄNVOIMAA

Se syntyy yhteisöllisyydestä, turvallisuudesta, onnellisesta lapsuudesta ja nuoruudesta, kulttuurista ja ikaikaisesta sivistyksestä. Viihtyisyydestä ja omaleimaisesta elinympäristöstä Sinulle.

LUONNONVOIMAA

Se näkyy puhtaimpana vetenä. Valkoisimpana lumena. Vuolaana liijokena. Kutsuvina metsinä. Kalaisina vesinä. Jäänä, rinteinä ja latuina liikkua. Luontona, joka alkaa kotiovelta. Sinua varten.

TULEVAISUUDEN TEKEMISEN TEEMAT

Strategiateemat toimivat pitkäjänteisenä ohjenuorana strategian toteutuksessa vuoteen 2030 saakka. Ne ovat tulevaisuuden tekemisen teemat, jotka ulottuvat kuntayhteisön, kumppanuuksien ja verkostojen läpi. Teemat kertovat mitä Taivalkoskella haluamme rakentaa. Ne kannattelevat tulevaisuuden tekemistä tässä ja nyt sekä pitkällä aikavälillä.

TEEMAT VASTAAVAT VASTUULLISUUTEEN - YK-KRITEEREIN

Taivalkoskelle luonto on elinehto, ja siksi ekologisuus ja vastuullisuus näkyvät kunnan kaikessa toiminnassa. Kunta noudattaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals, SDG), joiden pyrkimys on turvata ihmisten ja ympäristön hyvinvointi kestävällä tavalla. Ne ovat tavoitteita, jotka mahdollistavat mm. hankerahoitukset. Jokainen strategian teema edistää osaltaan näitä vastuullisuustavoitteita.

Taivalkoski

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

ELINVOIMAA

Se syntyy työstä ja tekemisestä. Monimuotoisesta yrittäjyydestä, palveluista ja uusista innovaatioista. Merkityksellisestä työstä ja osaavista tekijöistä. Sinun hyvinvoinnin mahdollistamiseksi.

KUVAUS

Taivalkosken työpaikkaomavaraisuus on huomattavan korkea. Käytännössä se tarkoittaa, että työpaikkoja on tarjolla, mutta asumisen paikkoja, jotka houkuttelisivat ja pitäisivät ihmiset paikkakunnalla, on liian vähän. Työikäistä väestöä on tällä hetkellä 1811 henkilöä, mutta vuoteen 2030 mennessä määrän arvioidaan vähenevän lähes 300:lla. Työikäisen väestön nopea väheneminen on haaste, joka on ratkaistava: tarvitsemme lisää työikäistä väestöä, mikä voidaan saavuttaa ainoastaan muuttoliikkeen kautta.

TE2024-uudistus tuo haastetta Taivalkoskelle. Se tuo mukanaan uuden valtiosuustehtävän ja siihen liittyvän rahoituksen. Taivalkoski on niiden joukossa, joita uudistus kannustaa tehokkaimmin uuteen toimintatapaan ja vaatii tehostettavaa. Keskiöön nousee yhteistyö ja yhdessä tekeminen hyvinvointialueen, Koulutuskuntayhtymä OSAO:n ja Naturpolioksen kanssa. Rakennerrahastot tarjoavat ratkaisuja vuoteen 2027 asti hankerahoituksen määrän ollessa historiallisen suuri.

RATKAISUJA

1. **Maahanmuutto tuo työntekijöitä.** Tartumme ja houkuttelemme potentiaalisia segmenttejä, kuten: Suomessa opiskelemissa olevat ulkomaalaiset, etätyöläiset, kausityöntekijä ja luovien alojen ammattilaiset.
2. **Paluumuuttajilla sydän on Taivalkoskella.** Houkuttelemme heitä, joilla on juuret ja sielunmaisema Taivalkoskella.
3. **Nuoret sitoutuvat Taivalkoskeen.** Vahvistamme yrittäjyyskasvatusta ja -koulutusta. Luomme lapsille ja nuorille ainutlaatuisia kohtaamispaikkoja, jotka luovat siteitä Taivalkoskeen.
4. **Uutta luovat työllisyys- ja yrittäjyyspalvelut.** Luomme toimivat, uutta luovat työllisyys- ja yrittäjyyspalvelut, jotka ovat elinvoimaisen yrityskehityksen vahva tuki.
5. **Eduntekeminen.** Toimimme, teemme ja vaikutamme aktiivisesti eri verkostoissa.
6. **Hankerahoitus tarjoaa mahdollisuuksia.** Hyödynnämme viisaasti hankerahoituksen.
7. **Houkuttelevuus.** Rakennamme kunnan ja alueen näkyvyyttä ja houkuttelevuutta systemaattisesti.

YK:N
VASTUULLISUUS-
TAVOITE

MIELENRAUHA

KESTÄVYYS

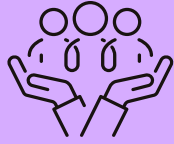
TURVALLISUUS

PUHTAUS

Taivalkoski

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

ELÄMÄNVOIMAA

Se syntyy yhteisöllisyydestä, turvallisuudesta, onnellisesta lapsuudesta ja nuoruudesta, kulttuurista ja ikiäikaisesta sivistyksestä. Viihtyisyydestä ja omaleimaisesta elinympäristöstä Sinulle.

KUVAUS

Elämänvoima on yhteisön vahvuutta, osallisuutta ja positiivisuutta, joka luo hyvinvointia, innostusta ja kasvua. Elämänvoimainen kunta luo ympäristön, jossa asukkaat voivat kukoistaa, toteuttaa itseään ja nauttia elämästään. Se tukee asukkaiden hyvinvointia, tarjoaa mahdollisuuksia ja merkityksellisyyttä.

Elämänvoiman rakentamisessa avainasemassa on kasvun ja oppimisen ympäristöjen houkuttelevuus kaikenikäisille. Lapsia ja nuoria on nyt 629, mutta vuonna 2030 heitä arvioidaan olevan vain 470. Vuosittain Taivalkoskelle syntyy kolmisenkymmentä lasta. Syntyvyyden lasku ei lupaa hyvää lukiollemme, toisen asteen koulutuksellemme tai työvoimалlemme. Tarvitsemme radikaaleja ratkaisuja, koska ilman lapsia ja nuoria ei ole kestäväää elämänvoimaa.

Taivalkoski voi olla paras paikka olla ja elää. Meidän on luotava kokemus ainutlaatuisuudesta, tervetulleeksi tuntemisesta, arvostuksesta ja merkityksellisyydestä.

RATKAISUJA

1. Uuden tason varhaiskasvatus. Mahdollistamme lasten ja lapsiperheiden hyvän elämän tarjoamalla laadukkaan varhaiskasvatuksen ja varhaiskasvatuksen uuden tason ympäristöt.
2. Unelmakodit. Tarjoamme viihtyisiä, nopeasti unelmia toteuttavia koteja luonnon keskeltä.
3. Yhteisölliset ja turvalliset elinympäristöt. Luomme yhteisöllisiä ja turvallisia elinympäristöjä. Olemme rohkeasti ylpeitä pienuudesta ja rauhallisuudesta.
4. Vaikuttavat tulopalvelut. Rakennamme houkuttelevat ja toimivat tulopalvelut, jotka auttavat asettumaan paikkakunnalle.
5. Ylivertainen asiakaskokemus. Tarjoamme matkailijoille ja vierailijoille ainutlaatuisia ja yliveraisia kohtaamisia sekä asiakaskokemuksia, jotka houkuttelevat heitä asettumaan Taivalkoskelle.
6. Liikkuva ja kulttuuririkas Taivalkoski. Monipuoliset harrastus- ja kulttuurimahdollisuudet innostavat ja mahdollistavat aktiivisen elämäntavan Taivalkoskella.
7. Yksilöä kantava yhteisöllisyys. Vahvistamme yksilöä kantavaa yhteisöllisyyttä. Taivalkoskella pidämme toisistamme huolta.

YK:N
VASTUULLISUUS-
TAVOITE

MIELENRAUHA

KESTÄVYYS

TURVALLISUUS

PUHTAUS

Taivalkoski

AINUTLAATUISTA TULEVAISUUSVOIMAA

LUONNONVOIMAA

Se näkyy puhtaimpana vetenä. Valkoisimpana lumena. Vuolaana lujokena. Kutsuvina metsinä. Kalaisina vesinä. Jäänä, rinteinä ja latuina liikkua. Luontona, joka alkaa kotiovelta. Sinua varten.

KUVAUS

Meillä luonto alkaa kotiovelta ja luo ainutlaatuisia kokemuksia ja elämyksiä. Puhtain vesi, ilma, luonnonantimet ja lähiruoka ovat jokaisen saatavilla. Ainutlaatuisten luonnonvarojemme vastuullinen hyödyntäminen ei tapahdu itsestään, vaan kunnan on otettava aktiivinen mahdollistajan rooli. Yrittäjyys ammentaa kasvun ja kehityksen mahdollisuuksia luonnonvoimasta.

Taivalkoski on ekologisen jälleenrakentamisen, vihreän siirtymän ja huoltovarmuuden vahvistamisen ydinaluetta. Tämä kaikki voi näkyä kunnan laajempänä taloudellisena liikkumavarana.

RATKAISUJA

1. Luonto alkaa kotiovelta. Varmistamme maankäytön ratkaisulla, että myös tulevaisuudessa luonto alkaa meiltä kotiovelta.
2. Kesämökkit ja vapaa-ajan asunnot vakituisiksi asunnoiksi. Mahdollistamme kesämökkien ja vapaa-ajan asuntojen muuttamisen sujuvasti vakituisiksi asunnoiksi.
3. Vihreän siirtymän hankerahoitus. Hyödynnämme vihreän siirtymän hankerahoituksen viisaasti ja innovatiivisesti. Tartumme metsä- ja biotalouden tarjoamiin mahdollisuuksiin.
4. Viipymän pidentäminen. Nostamme luontomatkailijoiden viipymää paikkakunnalla ja alueella.
5. Erottautuminen. Brändäämme vahvasti, jotta erottaudumme ja nostamme tunnettavuuttamme.
6. Lähiruoka on ekologinen valinta. Panostamme lähiruokaan - se tuo työtä, toimeentuloa ja terveyttä.
7. Siirtyminen kohti uusiutuvia energiamuotoja. Hyödynnämme rohkeasti ja aktiivisesti uusiutuvia energiamuotoja.

YK:N
VASTUULLISUUS-
TAVOITE

Taivalkoski

PAINOPISTEET JA TAVOITTEET 2023-2027

PAINOPISTEET

TAVOITETILA 2027

TAVOITTEET

MITTARIT

YHTEISTYÖ

Vahva luottamus, osaaminen & verkostot

Tulevaisuustaitoinen valtuusto johtaa rohkeasti, näyttää suunnan ja mahdollistaa. Arvostusta ja työn iloa kokeva henkilöstö tekee merkityksellistä työtä luottamuksen ilmapiirissä. Kunta on kehittämisalusta, joka yhdistää ja saa verkoston vahvistumaan.

- Olemme poikkeuksellisen hyvä, aikaansaava ja lisäarvoa tuottava verkostokumppani.
- Työn imussa ja työhyvinvoinnissa olemme kuntien parhaimmistoa.
- Uudistamme osaamista.
- Päätösten vaikutusten arviointi & osallistava budjetointi.

- Kehittävä arviointi kumppanuus-foorumissa
- Valtuuston kyselytunti
- Kumppanuus-kyselyt
- Yritysbarometri
- Työhyvinvointi
- Koulutuspäivät/hvt
- Käytettävissä olevat henkilöstöedut

IHMISET

Kokonaisvaltainen hyvinvointi

Taivalkoski on paikka jossa on helppo elää ja arki on sujuvaa. Ilmapiiri kutsuu kaikenikäiset osallisuuteen. Kynnyksettömät ja monipuoliset osallistumisen keinot ja kanavat. Kulttuuri, aktiiviset yhdistykset ja vapaa kansalaistoiminta ovat voimavaramme. Yhdessä tekeminen hyvinvointialueen kanssa tuo vaikuttavaa hyvinvointia.

- Meillä on työtä tarjolla ja houkuttelevia tapahtumia ympäri vuoden.
- Erinomaiset mahdollisuudet vaikuttaa ja osallistua.
- Tarjoamme monipuolisesti kohtaamispaikkoja.
- Taivalkoskelaiset liikkuvat enemmän ja voivat paremmin.

- Tapahtumien määrä ja kävijämäärät.
- Kuntalaispalautte
- Kohtaamispaikkojen lukumäärä & käyttöaste
- Kuntalaisten liikkuminen & liikuntapaikkojen käyttö
- Hyvinvointikertomus

ASUMINEN

Laadukas ja turvallinen arki

Taivalkoski tarjoaa nopeasti unelmia toteuttavia, viihtyisiä koteja ja tontteja luonnon keskeltä sekä turvallisen ja laadukkaan kasvu- ja asuinympäristön kaikenikäisille. Luonto alkaa meiltä kotiovelta.

- 4000 asukasta = 50 asukasta lisää/vuosi.
- 40 uutta kotia/asuintaloa.
- Tarjoamme viihtyisiä ja houkuttelevia tontteja.
- Vahva arjen turvallisuuden kokemus.
- Varhaiskasvatuksessa on erinomaiset tilat ja ympäristöt.
- Kiinteistöstrategia toteutettu.

- Väkiluku
- Tonttien ja asuntojen lukumäärä
- Luontopaikkojen näkyvyys
- Asiakastytytyväisyyskysely varhaiskasvatuksessa

TALOUS

Elinvoimaa rakentava talous

Yritystoiminta ja kestävä luonnonvarojen käyttö luovat vahvan perustan Taivalkosken taloudelle. Työllisyydenhoito on kytketty elinvoiman kehittämiseen ja toisen asteen koulutukseen. Talouden resurssit kohdentuvat vaikuttavasti. Edunvalvonnasta siirrytään eduntekemiseen ja tulonmuodostuksen vahvistamiseen. Hankerahoitukset hyödynnetään viisaasti.

- Voimistuva yrittäjyys: uudet yritykset/vuosi määritellään ta:ssa & yritysten verkottuminen.
- Työllisten määrän vahva kehitys työssäkäyntialueella.
- Työttömyysaste <10%
- Yrityskylä Oy perustettu.
- Ulkopuolisen hankerahoituksen määrä kasvaa selvästi

- Uusien yritysten lukumäärä
- Yritysten liikevaihdon kehitys
- Kuntatalouden mittarit: vuosikate, omavaraisuusaste %
- Työttömyysaste
- Ulkopuolisen hankkeiden määrä/vuosi

TEKNOLOGIA

Reilu ja rohkeasti hyödyntävä

Taivalkoski kumooa pitkien välimatkojen haasteet erinomaisilla tietoliikenne-yhteyksillä. Tänne sijoittuu kasvuhakuisia palveluyrityksiä. Taivalkoski hyödyntää tekoälyä ja tarjoaa eri-ikäisille asukkailleen mahdollisuuden vahvistua moniosaajiksi. Innovatiiviset, digitaaliset palvelut tuovat hyvinvoinnin lähelle, nopeuttavat ja helpottavat palvelujen saantia ajasta ja paikasta riippumatta.

- Erinomaiset tietoliikenneyhteydet ulottuvat kaikkialle.
- Digitaalisuus ulottuu kaikkiin palveluihimme.
- Paikkariippumaton työ ja opiskelu ovat arkipäivää.
- Teollisuuskylä energiamavarainen.
- Teknologiataitojen nosto kaikenikäisille.

- Tietoliikenne-yhteyksien kattavuus
- Digipalvelujen määrä ja käyttöaste sekä asiakastytytyväisyys
- Muutosjoustavat työtilat
- Etätyöntekijöiden lukumäärä

ELINVOIMAA

ELÄMÄNVOIMAA

LUONNONVOIMAA

Taivalkoski

TOIMEENPANO, SEURANTA JA ARVIOINTI

Strategiatyössä toimeenpano tapahtuu yhä useammin verkostoissa ja ekosysteemeissä, joissa luottamus on se liima, joka yhdistää. Strategian onnistuminen on suurelta osin kiinni kyvystämme houkutella osallisuuteen ja siitä vahvistuvaan toimijuuteen. Se innostaa verkostot yhdessä tekemiseen. Kunta muuttuu yhä enemmän kehittämisalustaksi, joka yhdistää ja saa verkoston vahvistumaan. Kun on luottamusta, voidaan vähällä rahalla saada paljon aikaan.

Strategian seurannassa ja arvioinnissa olennaiseksi nousee luottamus sekä kehittävä, vuorovaikutukseen perustuva arviointi. Elinvoiman kehitys on suuresti riippuvainen siitä, miten yritykset ja kumppanit, kuten Naturpolis, Koulutuskuntayhtymä OSAO, muodostettava työllisyydenhoidon yhteistoiminta-alue ja hyvinvointialue toimivat. Nämä tahot ovat keskeisiä Taivalkosken strategian toimeenpanossa. Elävä strategia syntyy yhteistyön ja kumppanuuksien kautta.
-> Seuraamme strategian toimeenpanoa valtuuston tasolla ja verkostoissa.

Strategia muuttuu konkreettisiksi tavoitteiksi talousarviossa ja taloussuunnitelmissa. Tavoitteiden saavuttamista arvioidaan kolmesti vuodessa osavuosi- ja tilinpäätöksen yhteydessä. Numeeristen tavoitteiden lisäksi toimialat tuovat esiin strategian onnistumista tekstiosassa.
-> Osavuosi- ja tilinpäätöksissä keskitymme strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumisen tarkasteluun.

Strategia on johtamisen keskeinen työkalu, joka ohjaa päätöksentekoa ja johtamista kaikilla tasoilla. Taivalkosken strategia ohjaa olemassa olevia resursseja vaikuttavasti. Koska toimintaympäristön muutokset voivat olla nopeita, resurssien suuntaa ja määrää on pystyttävä muuttamaan tarpeen mukaan, jotta toimenpiteitä voidaan kiihdyttää tai niiden suuntaa korjata.

-> Arvioimme ketterästi strategiaa suhteessa toimintaympäristön muutoksiin.

Kunnan tehtävänä on toimia mahdollistajana ja kehitysalustana, joka houkuttelee ihmiset osallisuuteen ja aktiivisuuteen. Siksi strategian vaikuttavuuden mittaamisessa otetaan huomioon paitsi käytetyt panokset ja saadut tulokset, myös vaikutukset yhteisöön ja ihmisten elämään sekä veto- ja pitovoimaan.
-> Arvioimme panostusten vaikuttavuutta mittareilla.

Taivalkosken strategia on taloudellisesti, ekologisesti, kulttuurillisesti ja sosiaalisesti kestävä kunnan strategia. Se noudattaa YK:n kestävä kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals, SDG), joiden pyrkimys on turvata ihmisten ja ympäristön hyvinvointi kestävällä tavalla. Ne ovat tavoitteita, jotka mahdollistavat mm. hankerahoitukset ja ovat linjassa strategian kanssa.

-> Seuraamme strategian SDG-tavoitteiden toteutumista.

Taivalkoski

OMISTAJAPOLITIikka EDUNVALVONNASTA EDUNTEKEMISEEN

Taivalkoski elinvoiman ekosysteemissä - strateginen vuoropuhelu valtuuston välillä.

STRATEGISET KUMPPANUUDET

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Edunvalvonta. Aluekehittämisen hankkeet.
Yrityshankkeet. Yritysrahoitus.

Naturpolis Oy

Sijoitettu euro -> työtä kuntaan -> vaikuttavia hankkeita.
Vahva osaaminen, paikallistuntemus, luotettu toimija.
Taivalkosken hankesalkku ja sen johtaminen.

Koulutuskuntayhtymä OSAO

Osaamisen uudistaminen. Kehittämishankkeet.
Pääasialliseksi oppilaaksi tulon väyläksi tulee
jatkuva haku ja yhteishankkeet.

Työllisyydenhoidon YT-alue

Järjestämisvastuu ja talous kuuluvat kunnalle.
Työ on kunnan toimivastuulla. Osaava
työvoima, työllisyys ja kotouttaminen.
Toiminnot vakuuttavat.

Valtionhallinnon toimijat - ELY-keskus

TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

Tytär-yhtiöt

Kiinteistö Oy Koillismaakeskus 100%

Kiinteistö Oy Siikataival 100%

Kiinteistö Oy Kyläverkot Oy 100%

Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit 84,02%

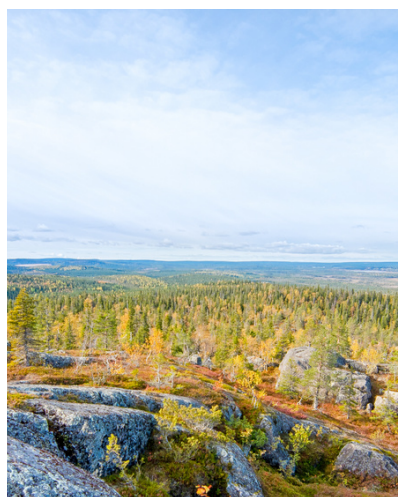
Osakkuusyhtiöt

Taivalkosken Voima Oy 50%

Kairan Kuitu Oy 35%

Kiinteistö Oy Taivalkosken Yrittäjätalo 26,83%

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy
20,9%

Taivalkoski

Ainutlaatuista tulevaisuusvoimaa
Strategia 2023-2030

Tee tulevaisuutesi Taivalkoskella